

H20 HEPREAN FONEETTISET KIRJAINRYHMÄT

(päivitelty 22.5.2023)

H2 HEPREA JUURET JA SANAT <https://gen.fi/h2.html>

H20 YLEISTÄ <https://gen.fi/h20.html>

H20 Heprean foneettiset kirjainryhmät
<https://gen.fi/h20-foneettiset-kirjainryhmat.html>

SISÄLLYSLUETTELO (luonnos)

0. Dokumentteja

1. Kirjainryhmät

0. DOKUMENTTEJA

H20 Heikot juurikirjaimet

<https://gen.fi/h20-heikot-juurikirjaimet.html>

Etymological Dictionary of Biblical Hebrew by rabbi Samson Rafael Hirsch.

Ed. Matityahu Clark. Feldheim 1999

<https://books.google.ca/books?id=eVAAfn6ltb4C&printsec=frontcover&hl=fi%23v=onepage&q&f=false>

Klein, Ernest: A Comprehensive Etymological Dictionary

of the Hebrew Language. Macmillan 1987

https://www.sefaria.org/Klein_Dictionary?lang=bi

1. KIRJAINRYHMÄT

Heprean kolmikirjaimisissa sanajuurissa kunkin foneettisen eli ääntämyksellisen kirjainryhmän kirjaimet ovat keskenään vaihdannaiset. Juurista muodostuu siten laajempia juurisanueita, joihin kuuluvien sanojen merkitykset liittyvät toisiinsa ja värittävät toistensa merkityksiä.

Jotkut kirjaimet kuuluvat useaan ryhmään, kuten esimerkiksi nun:
 heikko & likvida & nasaali.

• 1. heikot kirjaimet א alef, ה he, ו vav, י jod, נ nun

• joskus poikkeuksellisesti myös ל lamed, ע ain, ר resh

• heikko kirjain voi menettää tavuopillisen konsonanttisen äännearvonsa tai kadota kokonaan

• 2. kurkkuäänteet (laryngaalit [lar]) א alef, ה he, ח chet, ע ain

- 3. huuliäänteet (labiaalit [lab]) ב bet, ו vav, מ mem, פ pe
- 4. lakiäänteet (palataalit [pal]) ג gimel, י jod, כ kaf, ק kof
- 5. hammasäänteet (dentaalit [den]) ד dalet, ט tet, ת tav
- 6. d- ja r-äänteet ("dremulantit" © EJ [dre]) ד dalet, ר resh
- 7. suhuäänteet (sibilantit [sib]) ז zain, ס samech, צ tsadi, ש shin, שׁ sin
- 8. painolliset äänteet (emfaattiset [emf]) ט tet, צ tsadi, ק kof
- 9. juoksevaisäänteet (likvidat [lik]) ל lamed (lateraali), ר resh (tremulantti)
liquidus [likvi-] juokseva, sula, heleä
 - myös נ nun (heikko & nasaali) kuuluu samaan kirjainryhmään kuin lamed ja resh
 - allekirjoittaneen tuottamissa dokumenteissa näistä kolmesta (lamed, nun, resh) käytetään (epätarkkaa) yhteisnimitystä "likvida"
- 10. nenä-äänteet (nasaalit [nas]) מ mem, נ nun
nasus [ā], nose, saks. Nase, ruots. näsa